

FINANSTILSYNETTHE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAYAurskog Sparebank
Senterveien 15
1930 AURSKOGVÅR REFERANSE
22/7587DERES REFERANSE
EAH/AHGDATO
11.01.2023

Kontroll av finansiell rapportering

1. Innledning

Finanstilsynet har gjennomgått enkelte regnskapsmessige forhold ved den finansielle rapporteringen til Aurskog Sparebank (foretaket), jf. verdipapirhandeloven (vphl) § 19-1 andre ledd. Det vises til tidligere korrespondanse, senest foretakets svarbrev av 3. januar 2023.

Kontrollen omfattet

- manglende presentasjon av andre inntekter og kostnader i delårsregnskapene for første og andre kvartal 2022. Foretaket offentliggjorde 14. oktober 2022 korrigerede delårsrapporter for disse to kvartalene. Finanstilsynet tar dette til etterretning.
- kostnadsføring i årsregnskapet for 2021 i forbindelse med fremtidig bytte av kjernebanksystem. Foretaket har kostnadsført utgifter på 4,5 millioner kroner uten at krav i IAS 37 *Avsetninger, betingede forpliktelser og betingede eiendeler* var oppfylt. Det er videre Finanstilsynets vurdering at foretaket ikke har gitt tilstrekkelige noteopplysninger om innregnede avsetninger. Finanstilsynet tar til etterretning at foretaket vil utbedre de identifiserte feilene og noteopplysningene i årsregnskapet for 2022.
- foretakets behandling av årsregnskapet for 2021 i ESEF-format. Revisjonsberetningen er datert 16 dager senere enn styrets behandling av årsregnskapet. Dette skyldes tekniske årsaker rundt ESEF-rapporteringen, som ifølge foretaket kunne håndteres administrativt etter styremøtet. Foretakets årsrapport som oppfyller ESEF-kravene ble dermed ikke behandlet i styremøte. Det er Finanstilsynets vurdering at etterlevelse av kravene til ESEF-rapporteringen er en integrert del av styrets behandling av årsrapporten. Foretaket har bekreftet at styret vil behandle ESEF-rapporteringen ved utarbeidelse av årsrapporten for 2022 i samsvar med Finanstilsynets forventninger.
- mangler i foretakets noter om kategorier av finansielle instrumenter i henhold til IFRS 7 *Finansielle instrumenter – opplysninger* i årsregnskapet for 2021. Finanstilsynet tar til etterretning at foretaket vil utbedre noteopplysningene i årsregnskapet for 2022.
- forhold angående verdsettelse av aksjer i Eika Gruppen AS og foretakets driftssegmenter i årsregnskapet for 2021. Finanstilsynet tar foretakets forklaringer til etterretning.

Saken anses med dette som avsluttet.

FINANSTILSYNETRevierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

Telefon 22 93 98 00

post@finansstilsynet.no
www.finanstilsynet.no**Saksbehandler**Andreas Schwaderlapp
Dir. tlf 22 93 96 39

2. Andre inntekter og kostnader i delårsrapporteringen for første og andre kvartal 2022

Finanstilsynet observerte at foretaket ikke presenterte utvidet resultat i delårsrapporteringen for første kvartal 2022, og ba om redegjørelse for hvordan presentasjon av foretakets oppstilling over resultatet anses å møte minstekrav til bestanddeler i delårsrapporteringen i henhold til IAS 34 *Delårsrapportering*.

Foretaket forklarte i svarbrevet av 26. august 2022 at ved en inkurie ble resultatoppstillingen på side 10 i delårsrapporten per 31. mars 2022 ikke oppdatert og inneholdt tall fra foregående delårsrapport per 31. desember 2021. Finanstilsynet tok dette til etterretning, men observerte at foretakets oppstilling over resultatet i delårsrapporten for andre kvartal 2022 kun inneholdt andre inntekter og kostnader *hittil i år* (1. januar til 30. juni 2022), mens dette manglet for *inneværende* delårsperiode (1. april til 30. juni 2022). Foretaket ble 10. oktober 2022 informert om Finanstilsynets foreløpige vurdering om at foretaket skal utbedre innholdet i resultatoppstillingen fra neste delårsrapportering, og inkludere sammenlignbare tall for tilsvarende delårsperiode i foregående regnskapsår i henhold til IAS 34.20.b.

Foretaket offentliggjorde 14. oktober 2022 korrigerede delårsrapporter for første og andre kvartal 2022¹ og offentliggjorde 26. oktober 2022 delårsrapporten for tredje kvartal 2022. Rapportene inneholder andre inntekter og kostnader for inneværende delårsperioder, for perioden hittil i år og for tilsvarende regnskapsperiode i foregående regnskapsår. Finanstilsynet tar dette til etterretning.

3. Kostnader i forbindelse med bytte av kjernebanksystem

Bakgrunn

Foretaket opplyser i årsregnskapet for 2021 (note 19) om følgende: "*I løpet av 2023 skifter Aurskog Sparebank kjernebankleverandør fra SDC til TietoEvry. For 2021 er resultatet belastet med 17,0 mill. mot 0,9 mill. i 2020 for dette prosjektet. Med det er de foreløpige beregnede direkte kostnadene for prosjektet tatt. [...]*". Avtalen med TietoEvry er nærmere beskrevet i bankens børsmelding fra desember 2020.² Det fremgår av meldingen at overgangen til TietoEvrys løsninger forventes gjennomført i 2022-23.

Kostnadsføringen på 17,0 millioner kroner utgjør 10,4% av konsernets resultat før skatt på 163 millioner kroner i årsregnskap for 2021. Kostnadene presenteres som en del av andre driftskostnader i resultatregnskapet, og har bidratt til en betydelig økning i andre driftskostnader fra 42,3 millioner kroner (2020) til 61,3 millioner kroner (2021).

Finanstilsynet ba om en nærmere beskrivelse av hvilke projektkostnader som omfattes av de resultatførte konverteringskostnadene på 17,0 millioner kroner i regnskapsåret 2021. Med bakgrunn i at overgangen forventes gjennomført i fremtidige regnskapsperioder (2022-23), ble foretaket bedt om å redegjøre for vurderingene som ligger til grunn for kostnadsføringen i regnskapsåret 2021.

¹ Publisert på newsweb.no 14. oktober 2022: *Korreksjon delårsrapporter pr 31.03.2022 og pr 30.06.2022*

² *Aurskog Sparebank og Eika Alliansen har inngått avtalen med TietoEvry om fremtidig kjernebankløsning*, publisert på newsweb.no 18. desember 2020.

Foretakets vurdering

Det fremgår av svarbrevene av 26. august og 3. november 2022 at foretaket siden 2020 har vært i prosess med å bytte kjernebankleverandør fra SDC til TietoEvry sammen med de øvrige bankene i Eika Alliansen. Konverteringen vil etter planen foregå i juni 2023.

Bytte av kjernebankleverandør omfatter følgende utgifter:

- Utkonvertering fra nåværende leverandør SDC
- Innkonvertering fra ny leverandør TietoEvry
- Prosjektkostnader i Eika Alliansen
- Kostnader knyttet til foretakets immaterielle eiendeler hos SDC
- Uttredelsesgodtgjørelse fra utkonverteringstidspunktet og ut 2023 når SDC-avtalen løper ut

Kostnader knyttet til immaterielle eiendeler gjelder foretakets andel av kostnader SDC ikke får belastet når foretaket går ut av avtalen med SDC. Dette forventer foretaket å bli fakturert i forbindelse med utkonverteringen i 2023. Prosjektkostnader knyttet til leveranser fra Eika Alliansen vil påløpe gjennom hele prosjektperioden frem til og med 2023 ifølge foretaket.

Foretaket har regnskapsført utgifter knyttet til konverteringsprosjektet som både avsetninger og påløpte kostnader. Regnskapsmessige avsetninger ble ifølge foretaket presentert under balanseposten "annen gjeld" i årsregnskapet for 2021. Foretaket påpeker at måten man har gjort kostnadsføringen, er tydelig kommunisert i offentliggjorte rapporter og enkelte nøkkeltall er beregnet med og uten disse kostnadene. Ut fra korrespondansen med Finanstilsynet erkjenner foretaket i ettertid at grunnlaget og beregningene som ble foretatt ikke var helt i samsvar med regnskapsreglene. I sum mener foretaket at korrekt kostnadsføring for påløpte prosjektkostnader, belastning for immaterielle eiendeler og uttredelsesgodtgjørelsen burde vært 13,4 millioner kroner og ikke 17,9 millioner kroner som foretaket hadde kostnadsført i årsregnskapet for 2021 og før. Foretaket vurderer feilen på 4,5 millioner kroner som ikke vesentlig og vil endre kostnadsføringen slik at den i årsregnskapet 2022 er i samsvar med IFRS regelverket så langt for prosjektet.

Finanstilsynets vurdering

Finanstilsynet har oppsummert forståelsen av foretakets svarbrev og oversendt dokumentasjon som følger:

i millioner kroner	Kostnadsført i årsregnskapet for 2020 og 2021			Revurdert i svarbrevet av 3.11.2022			differanse
	påløpt	avsatt	sum	påløpt	avsatt	sum	
A Utkonvertering SDC							
B Innkonvertering TietoEvry							
C Leveranser fra Eika Alliansen							
D Immaterielle eiendeler SDC							
E Uttredelsesgodtgjørelse							4,5

Hvorvidt slike utgifter ut fra sin art skal avsettes for og kostnadsføres i perioden i den grad de allerede var påløpt på balansedagen, må vurderes opp mot kravene til regnskapsmessige avsetninger oppstilt i IAS 37 *Avsetninger, betingede forpliktelser og betingede eiendeler*. En avsetning skal innregnes når kriteriene i IAS 37.14 er oppfylt og skal skilles fra andre forpliktelser som for eksempel leverandørgjeld og påløpte utgifter, jf. IAS 37.11. IAS 37 skal ikke anvendes på gjensidig uoppfylte kontrakter der ingen av partene har utført noen av sine plikter, med mindre de er tapsbringende, jf. IAS 37.3.

Det fremgår av foretakets svar at det ble avsatt for prosjektkostnader på [REDAKERT] (avsetninger i A+B+C) som etter foretakets fornyede vurdering ikke kvalifiserte for en avsetning og kostnadsføring i henhold til IAS 37 i årsregnskapet for 2021. Finanstilsynet forstår videre at målingen av avsetningen for immaterielle eiendeler hos SDC og uttreddesgodtgjørelsen (D+E) var [REDAKERT] for lav i årsregnskapet for 2021 etter foretakets fornyede vurdering. Det er følgelig Finanstilsynets vurdering at foretaket ved innregning og måling av prosjektutgiftene ikke har tilstrekkelig vurdert om kriteriene for innregning av avsetninger i henhold til IAS 37.14 var oppfylt for postene A, B og C i oppstillingen over. Finanstilsynet tar til etterretning at de identifiserte feilene etter foretakets fornyede vurdering anses som ikke vesentlig av foretaket og at disse vil utbedres i årsregnskapet for 2022.

Det fremgår videre av svarbrevet at avsetninger relatert til konverteringsprosjektet ble innregnet under balanseposten "annen gjeld" i årsregnskapet for 2021. Note 33 til årsregnskapet for 2021 opplyser imidlertid ikke om hvilke poster og hvilke beløp knyttet til fremtidig bytte av kjernebankleverandør som ble innregnet i disse balansepostene. Foretaket opplyser i note 1 om regnskapsprinsipper for "Forpliktelser/avsetninger". Ifølge noten hadde foretaket ingen slike forpliktelser ved årsslutt 2021. Det er Finanstilsynets vurdering at foretaket ikke har gitt tilstrekkelige noteopplysninger om regnskapsprinsippene som legges til grunn for innregning og måling av avsetninger knyttet til konverteringsprosjektet og om hver klasse av avsetninger som foretaket har innregnet i henhold til IAS 37, her særlig nr. 84 - 85. Foretaket har i svarbrevet av 3. januar 2023 bekreftet at årsregnskapet for 2022 vil omfatte noteopplysninger om anvendte regnskapsprinsipper og innregnede avsetninger. Finanstilsynet tar dette til etterretning.

4. Behandling av årsregnskap i ESEF-format

Bakgrunn og foretakets vurdering

Finanstilsynet observerte at det lå 16 dager mellom styrets behandling av årsregnskapet 2. februar 2022 og revisors beretning for 2021, som er datert 18. februar 2022. Foretaket ble bedt om å redegjøre for årsaken til dette.

Foretaket forklarer at revisjonsberetningen ble datert 16 dager senere enn styrets behandling av årsregnskapet av tekniske årsaker rundt ESEF-formatet. Administrasjonen var feilaktig av den oppfatning at ESEF-filen ikke måtte være klar før årsrapporten skulle offentliggjøres, da dette er formatering som ikke påvirker årsrapportens innhold. Feiloppfattelsen ble avdekket kort tid før styremøtet 2. februar 2022 og det lot seg ikke gjøre å ferdigstille ESEF-filen i tid til styrebehandlingen.

Foretakets styre var av den oppfatning at en slik ferdigstilling er av teknisk art som da kunne håndteres administrativt. Daværende eksterne revisor refererte i styremøtet til innholdet i revisors beretning, med unntak av endelig bekreftelse av ESEF-filen. Foretakets styre behandlet ikke bankens årsregnskap og årsrapport etter 2. februar 2022.

Finanstilsynets vurdering

Årsrapporten for 2021 skal utarbeides i henhold til de nye kravene til elektronisk rapporteringsformat ESEF i vphl § 5-5 (8), jf. verdipapirforskriften § 5-13. Kravene innebærer at utstedere innenfor virkeområdet til vphl § 5-4 skal utarbeide hele årsrapporten i XHTML-format.

Finanstilsynet understreker i et likelydende brev til noterte foretak³ at en årsrapport i pdf-format ikke tilfredsstillende kravet til årsrapport etter vphl § 5-5. Dette tydeliggjøres også av ESMA i sin ESEF rapporteringsmanual, punkt 1.0.2, som omhandler både format, offentliggjøring, og tydeliggjøring i forhold til den offisielle versjonen av årsregnskapet.⁴ Etterlevelse av kravene til ESEF-rapporteringen i foretakets årsregnskap er dermed etter Finanstilsynets vurdering ikke en ren teknisk eller administrativ oppgave som kan gjennomføres etter styrets behandling av årsregnskapet. Finanstilsynet forventer derfor at etterlevelse av ESEF-kravene er en integrert del av styrets behandling av årsregnskapet.

Foretaket har i svarbrevet av 3. januar 2023 bekreftet at styret vil behandle ESEF-rapporteringen ved utarbeidelse av årsrapporten for 2022 i samsvar med Finanstilsynets forventninger. Finanstilsynet tar dette til etterretning.

5. Kategorier av finansielle instrumenter

Foretaket opplyser i årsregnskapet for 2021 (note 21) om kategorier av finansielle instrumenter. Foretaket bruker kategorier finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet, finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat og finansielle eiendeler og gjeld vurdert til amortisert kost. Summen av finansielle eiendeler per 31. desember 2021 er 1 912 millioner kroner ifølge noten. Dette er betydelig lavere enn summen av finansielle eiendeler som presenteres i foretakets balanse. Finanstilsynet ba foretaket redegjøre for grunnen til differansen mellom summen av finansielle eiendeler som presenteres i balansen og tilordning av finansielle eiendeler til kategoriene i note 21 i årsregnskapet for 2021. Det kunne etter Finanstilsynets oppfatning virke som om særlig foretakets utlån til kunder ikke er hensyntatt i kategoriene i note 21.

Det fremgår videre av note 23 at banken har øremerket obligasjonsgjeld på 600 millioner kroner til virkelig verdi over resultatet. I note 21 opplyser banken om obligasjonsgjeld på kr 3 625 millioner, som i sin helhet vurderes til amortisert kost. Dette beløpet inkluderer ifølge note 32 obligasjonslån med fastrente på 250 millioner kroner (NO001 0833478) og 350 millioner kroner (NO001 0852817). Finanstilsynet ba om en beskrivelse av hvordan opplysningene om obligasjonsgjeld som er øremerket til virkelig verdi over resultatet fremkommer i foretakets kategorier av finansielle instrumenter i note 21.

Foretaket forklarer at note 21 ikke inneholder foretakets utlån. Foretaket slutter seg til Finanstilsynets påpekning og ser at noten skulle ha inkludert foretakets utlån. Da det er gitt en rekke opplysninger om låneporteføljen i andre noter, mener foretaket imidlertid at dette ikke kan anses å være en vesentlig feil. Til spørsmål om obligasjonsgjeld bemerker foretaket at obligasjonslån med fastrente på 250 millioner kroner (NO001 0833478) og 350 millioner kroner (NO001 0852817) begge er vurdert til virkelig verdi. I note 21 er disse lånene feilplassert som vurdert til amortisert kost. Foretaket vil kvalitetssikre de omtalte notene til årsrapport 2022, slik at de presenteres på en korrekt og mer informativ måte, i tråd med Finanstilsynets påpekninger. Finanstilsynet tar dette til etterretning.

³ Finanstilsynet – *Likelydende brev om mangler i ESEF til alle foretak på Oslo Børs*, 23. september 2022.

⁴ European Securities and Markets Authority (ESMA) – ESEF Reporting Manual: Preparation of Annual Financial Reports in ESEF formats, 24. august 2022: "*Issuers can also prepare AFRs in other formats than ESEF (e.g. pdf). AFRs prepared in other formats than ESEF do not discharge the TD obligations and are not to be considered the AFR 'official ESEF version'.*"

6. Inngått avtale om kjøp av aksjer i Eika Gruppen AS

Bakgrunn

Ifølge note 25 til årsregnskapet for 2021 eier foretaket 725 486 aksjer i Eika Gruppen AS med en samlet bokført verdi på 122,6 millioner kroner (169,00 kroner per aksje). Investeringen i Eika Gruppen AS måles til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i henhold til IFRS 9 *Finansielle instrumenter*. Det fremgår av styrets årsberetning at foretaket er en av de største aksjonærene i Eika Gruppen AS med 2,93% eierandel. Foretaket publiserte 10. februar 2022 en melding om en inngått avtale om kjøp av aksjer i Eika Gruppen AS eiet av bankene i Lokalbanc i sammenheng med Lokalbancalliansens uttreden fra Eika Alliansen.⁵ Ifølge meldingen er kjøpsprisen 242,50 kroner per aksje og foretaket er blant kjøperne.

Foretaket innregnet en verdiøkning på 53,3 millioner kroner i andre inntekter og kostnader i delårsregnskapet for første kvartal 2022 knyttet til denne eierposten. Finanstilsynet ba om foretakets beskrivelse og vurdering av hvorvidt det forelå informasjon fra forhandlingene om kjøpsavtalen og kjøpsprisen ved avleggelse av årsregnskapet for 2021 i eller før styremøte 2. februar 2022.

Foretakets vurdering

Foretaket har lagt til grunn en verdivurdering utarbeidet av Eika Gruppen⁶ som ble vurdert av foretaket som et rimelig grunnlag for verdifastsettelsen i årsregnskapet for 2021. Årsregnskapet for 2021 ble vedtatt av styret 2. februar 2022. I et ekstraordinært styremøte 4. februar 2022 vedtok styret å delta i et garantikonsortium bestående av flere Eika-banker. Ifølge foretaket var ikke fremforhandlet pris på 242,50 kroner per aksje kjent for foretaket ved avholdelse av ordinært styremøte 2. februar 2022,⁷ da det først ble kommunisert i et notat fra Eika Banksamarbeid-utvalget (EBS-utvalget) til foretakets styre 4. februar 2022.⁸ Av den grunn måtte det avholdes et ekstraordinært styremøte allerede to dager etterpå.

Foretaket redegjør videre for at det skulle foretas en rebalansering mellom alle gjenværende Eika-banker i ettetid. Den 14. mars 2022 var resultatet av rebalanseringen klar. Kjøpskursen på 242,50 kroner per aksje ble bokført som verdi på foretakets eierpost. Dette innebar en økning av verdien på eierposten i Eika Gruppen AS, hvorav 53,3 millioner kroner ble inntektsført i andre inntekter og kostnader i første kvartal 2022.⁹ Finanstilsynet tar foretakets forklaring til etterretning.

7. Driftssegmenter

Foretaket opplyser i årsregnskapet for 2021 (note 4) om foretakets driftssegmenter. Det fremgår av noten at foretaket er organisert på tvers av kundenes sektorkode, slik at en stor del av resultatet og balanse ligger ufordelt ifølge noten. Det vises følgelig kun netto rente- og kredittprovisjonsinntekter og kredittap for segmentene personmarkedet (PM) og bedriftsmarkedet (BM). Lønn og andre personalkostnader (55,6 millioner kroner, konsern) og øvrige driftskostnader (69,3 millioner kroner, konsern) presenteres som ufordelt og tilordnes følgelig ikke foretakets segmenter PM og BM.

⁵ *Avtale om kjøp av Lokalbancs aksjer i Eika Gruppen AS*, publisert på newsweb.no 10. februar 2022.

⁶ *Verdivurdering av Eika Gruppen AS – konsern*, 30. september 2022.

⁷ Notat til styret – *Deltakelse i garantikonsortium samt kjøp av aksjer i Eika Gruppen AS*, 4. februar 2022.

⁸ EBS-utvalget til foretaket – *Avtale med Lokalbancalliansen knyttet til aksjer i Eika Gruppen AS*, 4. februar 2022.

⁹ Se punkt 2 i dette brevet angående manglende presentasjon av andre inntekter og kostnader i første kvartal 2022.

Finanstilsynet ba foretaket redegjøre hvem som ble vurdert som foretakets øverste beslutningstaker i henhold til IFRS 8 *Driftssegmenter* ved avleggelse av årsregnskapet for 2021 og om en nærmere beskrivelse av hvilke kostnader som er inkludert i målet på segmentresultatet som gjennomgås av den øverste beslutningstakeren. Ifølge svarbrevet er styret foretakets øverste beslutningstaker. Finanstilsynet tar dette til etterretning.

Foretaket redegjør videre for at det utarbeides segmentregnskap med to segmenter, PM og BM. Kunderelaterte poster fordeles til segmentene PM og BM basert på kundenes sektorkoder som registrert i Brønnøysundregisteret. Poster som ikke direkte kan knyttes til enkeltkunder lar seg ikke fordele på PM og BM ifølge svarbrevet. Segmentrapportering som presentert i note 4 reflekterer ifølge foretaket dermed den interne rapporteringen til styret.

Finanstilsynet tar dette til etterretning og noterer at foretakets interne rapportering av PM og BM til styret ikke omfatter fordeling av vesentlige poster av inntekter og kostnader som det opplyses om i samsvar med IAS 1 *Presentasjon av finansregnskap*, nr. 97, her særlig lønn og andre personalkostnader og øvrige driftskostnader, jf. IFRS 8.23.f.

8. Avslutning

Finanstilsynet har ikke vurdert om forholdene beskrevet over omfattes av verdipapirlovgivningens regler om informasjonsplikt, jf. forordning (EU) nr. 596/2014 (markedsmisbruksforordningen) art. 17 nr. 1, jf. art. 7, jf. vphl § 3-1 første ledd. Finanstilsynet legger til grunn at dette løpende vurderes av foretaket.

Finanstilsynet ber om at foretaket skriftlig informerer Finanstilsynet om hvor og hvordan ovenstående forhold i punkt 3 (noteopplysninger) og punkt 5 er utbedret i årsregnskapet for 2022 senest 2 uker etter regnskapet er offentliggjort. Opplysningene skal være konkrete, og vise hvordan beskrivelser er utbedret, og i hvilke noter supplerende informasjon er gitt.

Opplysninger skal gis Finanstilsynet etter vphl § 19-2 syvende ledd, jf. verdipapirforskriften § 17-6. Der fremgår det blant annet at utsteder plikter å gi Finanstilsynet de opplysninger om utstедers forhold som Finanstilsynet krever til gjennomføring av kontrollen. Det kan klages over pålegget om å gi opplysninger. Eventuell klage skal fremsettes for Finanstilsynet straks, og senest innen 3 dager, jf. forvaltningsloven § 14.

Finanstilsynet har oversendt en kopi av dette brevet til foretakets valgte revisor samt til Oslo Børs.

For Finanstilsynet

Lars Jacob Braarud
seksjonssjef

Andreas Schwaderlapp
tilsynsrådgiver